

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Conceptvs Chronographicvs De Concepta Sacra Deipara

Zoller, Joseph

Augustæ, Anno 1712

XLIX. Nequaquàm ultrà Vasthi ingrediatur ad Regem, sed Regnum illius altera, quæ melior est illâ, accipiat. Esther. c. 1. v. 19.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75950)

neficio, Chimæram illam horrendam, felicissimo teli jactu, transfigens, magno Numinum applausu, gloriose prostravit.

Quid de MARIA sine labe conceptâ, vel ad veritatem expressius, vel ad laudem adferri potest illustrius? cùm & ipsa Regis æterni filia, Mater, ac sponsa, proinde ad maxima quæque non nata tantum, sed *ab æterno ordinata*, missa fuerit specialissimè à Cœlesti Minervâ, æternâ nimirum Sapientiâ, ad interficiendam Chimæram peccati originalis, Monstrum utique horrendum, informe, ingens, ignem evomans iræ Divinæ, æternæque damnationis, non Leonem tantum, Capram, & Draconem, sed omnem excogitabilem referens deformitatem. Quo autem medio MARIA hanc Chimæram, tot monstra unitim representantem debellavit? certè non alio, quàm Pegaso, sive equo illo felicissimo, ac velocissimo, à Cœ-

lesti Minervâ sibi subministrato, Gratiâ nimirum Divinâ, feliciter, ac velociter præveniente, juxta illud: *Suaviter equitat, quem gratia DEI portat.* Huic firmissimè insidens MARIA, plénique cursu hostem præveniens, magno totius Cœli, terræque applausu, Monstrum, acutissimo teli puncto, puncto scilicet Conceptionis primo, transfixit, ac purissimè concepta adeò prostravit, ut dixisse sufficiat, Chimæram defensurum, qui originali labe infectam MARIAM etiamnum vellet defendere.

§. 7. *Anagramma.*

absqVe peCCato; naM 336.
Virgo Deipara.

En tu immaculata es! nam Virgo Deipara.

Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS XLIX.

§. I. *Scriptura.*

337. ALtera EVA, MeLIor ILLâ,
DEO obseqVens.

Esther c. i. v. 19. *Nequaquam ultra Vasthi ingrediatur ad Regem, sed Regnum illius altera, quæ melior est illâ, accipiat.*

Recusante Vasthi Reginâ Regis pariter, ac mariti sui imperium, ac venire ad illum contemnente, suadentibus Aulæ proceribus, sequens divulgabatur edictum: *Ut nequaquam ultra Vasthi ingrediatur ad Regem, sed Regnum illius altera, quæ melior est illâ, accipiat.* quod & factum; nam Esther *Formosa valde & incredibili pulchritudine, omnium oculis gratiosa, & amabilis*, ducta est ad cubiculum Re-

gis, & *adamarit eam Rex plus, quàm omnes mulieres, habuitque gratiam, & misericordiam coram eo. super omnes mulieres, & posuit diadema Regni in capite ejus, fecitque eam regnare, in loco Vasthi, &c.*

Eundem prorsus in modum, recusante Evâ, primâ muliere, Regis Regum, Creatoris sui imperium, ac impositam à fructu ligni, in medio Paradisi situati, abstinentiam contemnente, sequens (sic exigente Divinâ justitiâ) divulgabatur edictum, ut scilicet è deliciosissimo Paradisi orto quantocyus proscripita prævaricatrix Eva, nequaquam ultra ingredere- tur, sed regnum illius, primam scilicet innocentiam, ac communem cuncto- rum viventium maternitatem altera, quæ melior est illâ, acciperet. Sed quæ-

X 2

nam

nam hæc? certè non alia, nisi Esther formosissima, Virgo MARIA, Numini per omnia obsequentissima, & serpenti infernali statim à capite Conceptionis penitus infensa. Appositè ad hunc Conceptum antiquus ille, ac Christianus Poëta cecinit

L. 1. in
Act. Apo-
stol. tom.
3. Bibl.

*Anato formata suo, mala criminis Evæ
Virgo secunda fugat: nulla est injuria
sexûs:
Restituit, quod prima tulit.*

hæc Arator. Quod idem clarè etiam insinuare videtur S. Epiphanius, per hæc verba: *Beata DEI Mater MARIA per Evam significatur, quæ per Anigma accepit, ut Mater viventium vocetur: à MARIA verè hæc vita mundo genita est, ut viventem gigneret, & fieret Mater viventium: Eva causa mortis facta est, MARIA causa vitæ, per quam genita est nobis vita.* Hucusque Epiphanius. Quid ergò mirum, si melior hæc Virgo plus, quam omnes mulieres, in universâ terrâ, à Rege Cælesti adamata, tantam obtinuit gratiam, & misericordiam coram eo, ut imposito capiti ejus diademate, stellis duodecim resplendente, regnare eam fecerit, in loco Evæ, imò non matrem tantum viventium, sed dignissimam quoque Unigeniti Filij sui Genitricem constituerit? *Consentaneum nimirum erat, ut ait Irenæus, ut sicut per feminam, Adamum seducentem, mundus fuerat perditus, per feminam, Christo inservientem, restauraretur.* Sed & mellei nostri Bernardi suffragium audiamus: *Crudelis Evæ, ait ille, per quam Serpens antiquus pestiferum etiam ipsi viro virus insudit: sed fidelis MARIA, quæ salutis antidotum & viris & mulieribus propinavit; illa enim ministra seductionis, hæc propitiationis, illa suggestit prævaricationem, hæc injecit redemptionem.* Quomodo autem MARIA, altera Evæ, melior illâ extiterit, fusè enarrans B. Albertus Magnus, *illa quidem ait, omnes generavit in mundum, ista in Cælos, illa Mater miseriæ, ista Mater misericordiæ, illa principium mortalitatis,*

L. 3. con-
tra Valen-
tin.

Serm. in
verba il-
la Apoc.
Signum
magnum.

C. 53. su-
per mis-
sus.

ista principium regenerationis, illa gratiam perdidit, ista gratiam invenit, illa transiit de gratiâ in culpam, hæc nos transire fecit de culpâ in gratiam, illa de latere viri dormientis facta, ista de corde DEI vigilantis, illa viro suo occasio fuit perditionis, hæc viro suo adiutorium redemptionis, illa desponsatur origo corruptarum, hæc desponsatur mensura Virginum, illa prima Virginitatem perdidit, ista prima Virginitatem DEO consecravit, illa à diabolo decepta, ista ab Angelo edocta, illam diabolus vicit per superbiam, ista diabolum vicit per humilitatem. Hæc ille. Et quid clarius dici poterat pro astruendâ MARIE, Evæ secundæ, præ alterâ illâ, bonitate ac præstantiâ? nonne ergò dignum, ac justum erat, ut Regnum Evæ, primam scilicet, in qua condita erat, innocentiam, altera hæc, quæ adeò melior est illâ, acciperet, MARIA nimirum, in DEI ipsiusmet Genitricem præordinata, sicque sine omnî labe innocentissima conciperetur? Tu ergo formosissima Esther, à Cælesti Rege adeò præ omnibus alijs adamata, in locum infelicis Evæ felicissimè subrogata, effice potentî tuâ inrercessionem, ut qui cum Vasthi, projectâ Reginâ, Divina sæpius mandata adimplere contempsimus, non cum eâdem Cælesti Aulâ æternum proscribamur, sed potius, impetratâ ad preces tuas Maternas veniâ, admittamur astituri ante Thronum Cælestis Assueri, in perpetuâ Beatitate.

§. 2. *Authoritas.*

GVarriCVs abbas, sine peC-338.
Cato ConCeptaM Con-
stanter agno-
sCens.

MARIA terra est benedicta in opere redemptionis, quæ remissionem peccatorum, fructumque vitæ parturit universis, & filijs Adæ præjudicium originalis dissolvit maledicti. Serm. 2. de Annunc. B. V.

§. 3. Ratio.

339. DoLosVs MerItò est sIne
LVCro.

Nullus debet ex dolo suo, cui debetur
pena, lucrum reportare. L. ne ex
dolo ff. de dolo. Sed ille antiquus
serpens, mendaciorum pater, & ar-
tifex, per dolum, seduxit genus
humanum. Ergo exinde non de-
bet reportare lucrum. Atqui repor-
tasset lucrum non modicum, si eti-
am Beatissima Virgo contraxisset
peccatum originale. Ergò, sicut
inconueniens est, eum reportare lu-
crum, ita etiam inconueniens est,
Beatissimam Virginem contraxisse
peccatum originale. Subsumptum
Prob. Omnes superare, & in capti-
uitatem redigere, ita, ut nè quidem
unus superfit, à quo superari possit,
lucrum non exiguum est: Sed si Be-
ata Virgo contraxisset peccatum ori-
ginale, ac consequenter etiam ipsa
per dolum à diabolo fuisset sedu-
cta, nullus omninò superesset, qui
serpentem hunc superaret; cum
omnes essent ejus captivi, & ab eo
superati; Homo enim per pecca-
tum fit seruus, & captivus diaboli:
Ergò, si Beata Virgo contraxisset
peccatum originale, serpens non
modicum reportasset lucrum, nec
verificaretur ampliùs clarum illud S.
Scripturæ promissum de Beatâ Virgi-
ne, Gen. 3. *Ipsa conteret caput tuum,*
&c.

§. 4. Historia.

340. Anna, à S. BarthoLomæo, Dia-
boLICIIs tentationibVs
fortlter reslItens.

Anna, à S. Bartholomæo, illu-
stre Carmelitanæ Familie Lu-

men, cum individua Sanctæ Matris
Theresiæ, per complura itinera,
comes fuisset, ac sæpiùs observâ-
set, pijsimam hanc Virginem summo
erga Deiparam amore accensam,
exemplo Magistræ, eodem pariter
amandi MARIAM studio, omni tem-
pore, fuit assidua. Tenerrimus por-
rò hic amor reddidit illam, in sol-
licitandâ DEI Genitricis ope, pe-
nitens confidentem. Eapropter, cum
diversis tentationum insultibus, ejus
castimoniam labefactare, spurcissi-
mus tenebrarum Princeps niteretur,
unicum Annæ remedium erat, Sa-
cellum, Virgini sine maculâ con-
ceptæ Sacrum ingredi: ubi flexis
genibus, ac nudipes, flagrantissi-
mis precibus, immaculatæ depo-
scebat auxilium, quatenus tam va-
lidas, ac multiplices infernalis ho-
stis machinationes, immaculatâ men-
te, ac corpore, secuta evadere va-
leret. Nec inanis fuit deprecatio;
purissima enim Cælorum Regina,
non in his tantum conflictibus,
potentissima adfuit auxiliatrix, ve-
rum insuper in præmium tot Victo-
riarum, quas tam de seipsâ, quàm
de Orco, frequenter Anna retulerat,
sæpiùs illam invitit, modò Filio
juncta Divino, modò à S. Josepho,
Angelisve compluribus comitata,
ad finem præsertim vitæ illius, ubi
suavissimos inter Angelorum con-
centus, ad æterna eam gaudia, om-
nibus immaculatæ Conceptionis cul-
toribus præparata, maternè invita-
vit. *Ex ejus vitâ, & Paulo de Barry.*

*in Anno Marian. ad diem
7. am Junij.*

**

§. 5. *Symbolum.*

341.

LVCIDIA , LVMen.

Lucidiam ignitis referant splendescere pennis ,
 Quis valeas rectam nocte tenere viam.
 Lumina sic præfert Virgo sine labe , Viator !
 Quis puram tencas , Numine dante , viam.
 Expandit ignem , ut luceret eis per noctem.
 Psal. 104. v. 30.

§. 6. *Antiquitas.*

342. PetItâ ad nVptias Marlâ Flo-
 rentInâ , gabrieLæ
 prosCriptIo.

Vivebat , longo jam tempore ,
 Henricus IV. Galliarum Rex ,
 Regiâ suâ Coniuge orbatus , atque
 interim Domicella quædam , stem-
 mate magis , ac externâ corporis spe-
 cie , quàm virtute nobilis , in aulâ
 sustentabatur. Hæc , ut Gabriela
 nomine , ita hanc ipsam ob causam ,
 pessimus communiter Angelus nun-
 cupata , non exiguum toti Aulæ (di-
 cam potiùs , toti Regno) scandalum
 præbebat. Verùm inaudijt tandem
 illa , novam Henrico parari Sponsam ,
 jamque advertit , frequentes tabulas ,
 atque effigies Parisios transmitti , Vir-
 ginum , ut sanguine , ita & formâ ex
 omnibus præstantissimarum , quate-

nus ex illis una , quæ Regi præpla-
 ceret , ejusdem consors futura , illuc
 adduceretur , inque Regium thronum
 eveheretur. Eapropter haud igno-
 rans , ad primum hujusmodi novæ
 Reginæ adventum , mox sibi ex Au-
 lâ , quam tamdiù scandalosè incolu-
 erat , recedendum , adferri sibi curavit
 omnes illas tabulas , ac effigies , cu-
 riosè exploratura , an aliqua adeò in-
 veniretur præstantis speciei , ut sibi ti-
 mendum esset , de aliquo amoris de-
 liquio , in Rege , quem sibi illa adeò
 hucusque devincierat ? Consideratis
 ergò , summo studio , picturis omni-
 bus , singulas parvipendit , duabus
 exceptis , quibus anxij Regis affectum
 ferventissimè pulsari observabat. Fu-
 ère autem duæ illæ effigies , Elisabethæ
 Hispanæ prima , & Mariæ Florenti-
 næ altera , quarum idea spirans ali-
 quid Regium , & ipsam , & Gallos
 omnes , de novâ Reginâ fecerat cer-
 tiores. Nec tamen terruit Gabrie-
 lam Elisabeth , protervè jactitantem :
Nihil ominis mali , ex nigellâ hac Hispanâ.
 At ubi primùm oculos direxit
 in tabulam MARIÆ Florentinæ , alta
 trahens suspiria , *Heu ! Heu !* inquit ,
O MARIA ! tu sola es , quæ sollicitam me
tenes , unam te metuo , nec sinistrum mihi
aliquid unquam accidet , nisi à te , MARIA !
MARIA ! Nec eam fefellit omen ;
 siquidem Rex , albedine MARIÆ , re-
 liquâque formæ præstantiâ faucius ,
 alijs mox amoribus penitus valedi-
 cens , MARIAM , Galliâ simul , ac
 Italiâ applaudente , duxit in uxorem.
Du - Pleix in vitâ Henric. IV. sub An-
num 1599.
 Ad MARIAM modò Deiparam
 convertamur. Didicerat vaticinio
 dæmon , parari sibi malum à fæmi-
 nâ , cujus specie DEUS captus , eam
 in Reginam assumeret Angelorum ;
 hinc ipsè , pessimus Angelus , omnium
 foeminarum ortus , & conceptus se-
 dulus investigabat , præsertim Saræ ,
 Rebeccæ , Rachelis , Judithæ , Est-
 heris , &c. nil tamen inde mali sibi
 parari deprehendens , hæsit in Elifa-
 beth , Matre Joannis Baptistæ , nec
 tamen

tamen hinc Pseudo - Angelus infremuit, nigellam deprehendens, & consciam peccati proavorum, sed ubi ad MARIAM devenit, altum ingemuit, videns illam albedine, & specie ipsis præire Angelis. Hinc *Heu! Heu!* inquit: Hæc est MARIA, quæ conteret caput meum, hæc speciosa, tota pulchra, nesciens maculam, &c.

§. 7. *Anagramma.*

PVra absqVe Labe, IraM
DEI pLaCas.

343.

Nivea O Agni Mater! Deum iratum placas.

Versio litteralis.

Ave Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

De Conceptâ Sacrâ Deiparâ.

CONCEPTUS L.

§. I. *Scriptura.*

344. Fons parVVs, CresCens In
fLVVIVM, pVra genlTRIX,
In sVâ ConCeptione peC-
CatI eXpers.

Esther c. 10. v. 6. *Parvus Fons, qui crevit in Fluvium, & in Lucem, Solemque conversus est, & in Aquas plurimas redundavit, Esther est.*

Fons parvus, Concepta parvula, Virgo Beatissima, potiori jure, dicenda est, & quidem, ut Saceris in canticis intitulatur: *Fons signatus.* Si enim Gregorio Niseno, in hunc locum scribenti fides, *Fons signatus perinde est, ac custoditus.* Ex quo puritas Marianæ Conceptionis tunc patebit amplius, cum, cur dicatur Fons? aut quo sigillo signatus, seu custoditus? attentius examinaverimus. Sigillatus nimirum fuit hic Fons Marianus DEI sigillo, hoc est, DEI imagine, Gratiâ scilicet, quæ hoc ipso Divinitatis est imago, quia est participatio illius. custoditus præterea fuit hic Fons Spiritus Sancti clypeo, ac proinde, dum MARIA fuit Fons, signata etiam fuit & custodita ejusdem Divini Spiritus gratiâ. Verum hic novum suboritur dubium, quando ergo Fons talis MARIA extite-

rit? Sed respondendum: tunc potissimum fuisse, quando concipiebatur, & in illo primo instanti, sui esse, Conceptam parvulam Fontem parvum extitisse. Ne tamen hæc mea opinio minus habens inveniatur, explicationem subjungere, necessarium erit: E Terrâ emanare aquam, & hilarî quandoque motu per gramina discurrere, neminem existimo, qui proprijs illud oculis non sæpius conspexerit. At Fontemne quis dicet, cum rigat herbas, & flores? minimè. Quando ergo? tunc certè, quando primò incipit scaturire. Hæc nimirum sola prima origo Aquæ ab omnibus appellatur *Fons*, cursus autem aquæ non nisi *Fluvius*, vel *rivus* nuncupatur. MARIA igitur, quæ à Sponso Cœlesti prædicatur titulo Fontis: *Fons signatus*, fons fuit in suâ Conceptione, cum primùm fuit, & in illâ suæ vitæ primâ origine, & quidem *parvus fons*, qui tamen, ab eo statim temporis articulo, non tantum *crevit in Fluvium, sed in aquas plurimas*, imò in integrum Mare, & Pelagus gratiarum *redundavit*, quale jam supra Conceptus I. mus MARIAM ostendit. Verè præterea *in lucem, Solemque conversus* dici potest Fons iste Virgineus, dum mediante purissimâ hac Conceptione, clarissimam postmodum Lucem dedit sæculo, diemque attulit mundo longè